

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.393/2025/18.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2026. február 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t :

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terheltl ellen indított büntetőügyben az Egri Törvényszék 2025. március 3. napján kihirdetett 13.B.7/2024/71. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az Egri Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terheltl (született: leánykori név) vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés]. Ezért 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az őrizetben és bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításáról, továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen - a kihirdetést követően nyomban - mindkét irányban jelentettek be fellebbezést. Az ügyész a vádlott terhére, társtettesi minőség megállapítása, valamint súlyosítás, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében, míg vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért fellebbeztek.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.165/2025/4. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést azzal a pontosítással tartotta fenn, hogy a végrehajtandó szabadságvesztés büntetés mellett közügyektől eltiltás kiszabását is kérte. Egyebekben akként foglalt állást, hogy a törvényszék az eljárást a büntetőeljárási törvény rendelkezéseinek

betartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan relatív eljárási szabálysértést, amely a másodfokú eljárásban az ítélet érdemi felülbírálatát akadályozná. A szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta, annak eredményeként a vádlott védekezését a többi bizonyítékkal együtt helytállóan mérlegelte és okszerűen állapította meg a módosított vádirati tényállásra is figyelemmel az ítéleti tényállást. Erre figyelemmel a védelmi elsődleges, felmentést célzó fellebbezés, mivel a bíróság mérlegelési tevékenységét támadja, a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethet. A tényállás helyesen tartalmazza a lefoglalt és becsült kábítószer mennyiségeket is, a szakértői vélemények és lefoglalási jegyzőkönyvek, valamint a vallomások adatai alapján helyesen állapította meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott a társaival, akikkel szemben már jogerősen befejeződött az eljárás, bűnszövetségben és haszonszerzés érdekében követte el a cselekményeket. A tényállás [6] bekezdés második mondatában egy nyilvánvaló leírási hiba korrigálandó csupán.

[4] Az ügyészi fellebbezés a megállapított történeti tényállást tehát nem támadja, ahogy a bűncselekmény jogi minősítését sem, csupán a vádlott vonatkozásában megállapított elkövetői alakzatot. A kereskedéssel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette ugyanis összetett magatartást takar, a vádlott magatartása, miszerint férje és tanúl között a kábítószer adásvételére vonatkozó kommunikációban részt vett, ezen összetett elkövetési magatartás egyik részének kifejtése, egy láncszeme, amely magatartás nélkül tanúl nem jutott volna hozzá a kábítószer-szállítmányhoz, így az nem került volna be Magyarországra és a fogyasztókhoz sem. A vádlott cselekménye tehát szorosan és szükségszerűen kapcsolódik a társaiéhoz, részcselekménye a kábítószer-kereskedői magatartásnak, így közreműködése nem pusztán bűnsegédi, hanem társtettesi elkövetés [Btk. 13. § (3) bekezdés].

[5] A büntetés kiszabásánál irányadó alanyi- és tárgyi bűnösségi körülményeket a törvényszék jórészt számba vette, de nem megfelelően értékelte, a 9 éves időmúlás ugyanis elsősorban a vádlott magatartásának következménye, hiszen ellene elfogatóparancsokat kellett kiadni, amelyet nyomatékos súlyosító körülményként kell értékelni, ahogy a kábítószeres mennyiségét és a társtettesi alakzatot is. Ezért a vádlottra kedvezőbb, elkövetéskori jogszabályokat alkalmazva (Btk. 2. §), vele szemben a bűnösségi körülményeket és a belső arányosságot is figyelembe véve, súlyosabb büntetés kiszabása indokolt.

[6] Indítványozta, hogy az ítéltábla nyilvános ülésen, melyre részvételét bejelentette, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján az ítéletet változtassa meg akként, hogy a vádlott cselekményét társtettesként követte el, a kiszabott szabadságvesztés tartamát emelje fel és mellőzze a próbaidőre történő felfüggesztést, valamint tiltsa el a közügyektől, egyebekben az ítéletet hagyja helyben. Amennyiben a felfüggesztett szabadságvesztést indokoltnak tartaná az ítéltábla, szükséges állást foglalni az előzetes mentesítés kérdéséről is.

[7] A vádlott védője, fellebbezésének részletes írásbeli indoklásában indítványait ugyancsak változatlan tartalommal fenntartotta, összességében arra az álláspontra helyezkedett, hogy tanúl ellentmondásos és hiányos vallomásra a vádlott bűnösségét

kétséget kizáróan megállapítani nem lehet. Emellett nyomozati hibákra hívta fel a figyelmet és további bizonyítási cselekmények hiányára mutatott rá. Mivel tanú1 tanú vallomása mellett egyéb közvetlen bizonyíték nem áll rendelkezésre, ezért a vádlott felmentése szükséges. Másodlagos indítványát illetően, a főügyészségi átiratra is reagálva nem értett egyet azzal, hogy a tolmácsolás társtettesi elkövetői alakzat megállapítására alkalmas lehet, és téves azon ügyészi álláspont is, miszerint a vádlott magatartása nélkül tanú1 nem tudott volna két alkalommal a kábítószerhez hozzájutni. Olyan adat pedig egyáltalán nem merült fel a bizonyítási eljárás során, hogy a vádlott a kiutazást vagy a kábítószer átvételét megszervezte volna, illetve, hogy cselekvőségét anyagi haszonszerzés motiválta. A megállapított tényállás alapján azonban tanú2 tényszerűen járt országnévben és személyesen is beszélt a vádlott férjével, a feltalált csomagon ugyanakkor a vádlottól származó daktiloszkópiái nyomtöröndék nem volt fellelhető. Mindezek figyelembevételével, másodlagos, az elsőfokú ítélet enyhítésére irányuló fellebbezését is fenntartva, az enyhítő körülmények számának és súlyának nyomatéka alapján, a jelentős időmúlásra és a jelentős kényszerintézkedés hatálya alatt eltöltött időtartamra, az első- és másodfokú eljárás között eltelt további közel 1 évre, a vádlott büntetlen előéletére, számos betegségére és kiskorú gyermekére, valamint a bűnsegédlet enyhébb formájára tekintettel, a belső arányosságra is figyelemmel, illetőleg arra, hogy anyagi haszonszerzés nem volt detektálható, továbbra is felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabását, ugyanakkor a próbaidő tartamának mérséklését indítványozta.

[8] A másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének felülvizsgálatát a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen végezte el, amelyre részvételét a vádlott is bejelentette.

[9] A nyilvános ülésen, az Egri Járásbíróság 2017. május 16. napján kelt Bny.179/2017/2. számú, valamint annak másodfokú felülbírálatáról szóló Bnyf.102/2017/2. számú, 2017. június 12. napján kelt végzésének, továbbá az Egri Törvényszék hatályos és archív ügyelosztási rendje ismertetését követően mind az ügyész, mind a vádlott és védője a Be. 608. § (1) bekezdése alapján indítványozták az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, figyelemmel arra, hogy a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontja alapján az ügydöntő határozat meghozatalában kizárt bíró vett részt.

[10] Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően bejelentett perorvoslatok irányára tekintettel az ítéltáblának a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt, teljes terjedelmében kellett volna felülbírálnia, a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján, teljes revízió keretében vizsgálva az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását is, továbbá hivatalból az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is. A nyilvános ülésen tett indítványokra tekintettel azonban a vizsgálat a perrendi szabályok betartására korlátozódott.

[11] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt okból, abszolút eljárási szabályszegés miatt az elsőfokú bíróság ítélete felülbírálatra alkalmatlan.

[12] A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható ugyanis, hogy a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Bűnügyi Osztály Vizsgálati Alosztályán az eljárás tanú1 és társai ellen indult 10000/188/2016.bü. szám alatt, a Btk. 176. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő kábítószer-kereskedelem büntette miatt. A nyomozás során az Egri Járásbíróság 2017. május 16. napján kelt 5.Bny.179/2017/2. számú végzésében (nyomozati iratok 249. oldal) rendelkezett a tanú2, tanú1 és tanú3 gyanúsítottaktól lefoglalt kábítószer-anyagok elkobzásáról, amely végzés a tanú3 gyanúsítottól cím15 szám alatt lefoglalt kábítószer-anyagok tekintetében az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2017. június 12. napján kelt Bnyf.102/2017/2. számú végzésével vált véglegessé (nyomozati iratok 253. oldal), amely végzést dr. Kelemenné dr. Rácz Katalin a tanács elnöke, dr. Kovács Krisztina előadó bíró és dr. Erdélyi Anna bíró alkotta másodfokú tanács jegyezte. Tekintettel arra, hogy a leánykori név felkutatására tett intézkedések, így az ellene kiadott hazai és európai elfogatóparancsok kibocsátása nem vezetett eredményre, ezért vele szemben az ügy elkülönítésre és felfüggesztésre került, így vádemelésre négy vádlottal szemben került sor. Az Egri Törvényszék tanú2 I. rendű, II.r. II. rendű, III.r. III. rendű és IV.r. IV. rendű vádlottakra 2019. március 4. napján hozott ítéletet 13.B.29/2017/23. szám alatt, amely elsőfokon a IV. rendű vádlottal szemben jogerőre emelkedett, míg I., II. és III. rendű vádlottakkal szemben a Debreceni Ítéltábla Bf.I.206/2020/27. számú ítéletével, 2020. október 21. napján.

[13] Időközben Terhelt1 (született leánykori név) elfogása és Magyarországra szállítása 2023. október 13. napján megtörtént, a vádemelésre e vádlott tekintetében is sor került, a Heves Vármegyei Főügyészség B.938/2017/51. szám alatt a vádiratot 2024. április 22. napján terjesztette a bíróság elé. Az ügy előadója dr. Kovács Krisztina törvényszéki bíró lett, aki a /71. sorszám alatt 2025. március 3. napján meghozott és kihirdetett ítéletet dr. Kovács Krisztina Erzsébetként írta alá, ezért az ítéltábla felkereste az Egri Törvényszék honlapját, ahol az aktív ügyelosztási rend alapján megállapította, hogy dr. Kovács Krisztina Erzsébet jelenleg és 2025. március 3. napján is az Egri Törvényszék bírója volt, archív ügyelosztási rend hiányában pedig megkereste az Egri Törvényszék Büntető Kollégium vezetőjét, aki azt a felvilágosítást adta, hogy a 2017-ben a dr. Kovács Krisztinaként másodfokon eljárt bíró azonos dr. Kovács Krisztina Erzsébet bíróval.

[14] Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk 1. pontja szerint, mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja. A bíróság függetlenségének alkotmányos garanciáit az Alaptörvény és az annak nyomán létrehozott szervezeti törvények hivatottak biztosítani. A pártatlanság biztosítása azonban az egyes eljárási törvények feladata. A büntetőeljárási törvényben a hatóságok tagjaira, így a bírókra vonatkozó kizárási okok szabályozásának a célja az, hogy az eljárás pártatlanságát biztosítsák, garanciát teremtsenek arra, hogy az eljáró hatóságok elfogulatlanul bírálják el az ügyeket (Kúria Bfv.310/2023/16. [29] bekezdés).

[15] A Be. a 14.-17. §-okban szabályozza a bíró kizárását, a tényszerű kizárási okokat a Be. 14. § (1) bekezdés a)-d) pontjai, valamint a (3) bekezdés a)-e) pontjai taxatívén sorolják fel. Ezen úgynevezett abszolút kizárási okok fennállta esetén minden további vizsgálat nélkül kizárt a bíró az eljárásból. Így - többek között - a vádemelést követően a bíróság további eljárásából ki van zárva, aki az ügyben a vádemelés előtt nyomozási bíróként, vagy a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában eljár [Be. 14. § (3) bekezdés a) pont]. Amennyiben ennek ellenére mégis részt vesz a bíró az ügy elbírálásában, akkor ez az eljárás bármelyik szakaszában igazolódása esetén, további mérlegelés nélkül az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezet. Jelen ügyben erről van szó.

[16] Dr. Kovács Krisztina törvényszéki bíró ugyanis az Egri Járásbíróság nyomozási bírójának elkobzásról rendelkező végzését másodfokon, az eljáró tanács előadó bírájaként felülbírált, amely elkobzás tanú gyanúsítottól lefoglalt és a vegyész-szakértő által vizsgált, a vádbeli cselekménnyel összefüggő amfetamin és MDMA hatóanyagú kábítószerekről szóló döntést is tartalmazott.

[17] A Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

[18] A Be. 611. § (1) bekezdése alapján az ítéltábla a megismételt elsőfokú eljárásra a következő iránymutatást adja. Az objektív kizárási ok miatt a megismételt eljárásban az ügyet más bírónak kell tárgyalnia. Tekintettel kell lenni a Be. 632. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra, valamint a Be. 633. §-ában meghatározott részletes szabályokra is.

[19] Csupán a teljesség igénye okán jegyzi meg az ítéltábla, hogy a tényállás hiánytalan megállapítására fokozott figyelmet kell fordítania az elsőfokú bíróságnak, ellenőrizve a tanúzási figyelmeztetéseket, amennyiben úgy dönt, hogy nem szükséges valamely tanú ismételt kihallgatása, az esetlegesen megváltoztatott, ellentmondó vádlotti és tanúvallomásokat ütköztetni kell, meg kell kísérelni a vallomások közötti ellentmondások feloldását, valamennyi bizonyítékot értékelési körébe kell vonnia és indokolásának is szinkronban állónak kell lennie a megállapított tényállásban foglaltakkal.

[20] A hatályon kívül helyező végzés ellen a Be. 627. § (1) és (3) bekezdései szerint fellebbezési jog illeti meg az ügyészséget, a vádlottat és a védőt, azonban nem jogosult fellebbezésre az, aki az ítélet ellen annak hatályon kívül helyezése és a bíróság új eljárásra utasítása érdekében jelentett be fellebbezést, ha a hatályon kívül helyezésre a fellebbezésben foglalt okból került sor. Így fellebbezési jog a jogosultakat jelen ügyben nem illette meg.

Debrecen, 2026. február 3.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke, Dr. Mocsáry Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Deák Judit s.k. bíró

Záradék: A Debreceni Ítéltábla Bf.III.393/2025/18. számú végzése a mai napon véglegessé vált.

Debrecen, 2026. február 3.

Dr. Gömöri Olivér s.k.

a tanács elnöke